

Asia: FI.PLM.2017-4279

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

Yleiset kommentit lakiluonnoksesta

Maanmittauslaitoksen keskushallinto esittää pyydettyinä lausuntona hallituksen esitysluonnoksesta laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta seuraavaa.

Esityksen tarkoituksena on säätää uusi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettu laki. Esitys liittyy Suomen tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen, jonka taustalla on Euroopan unionin tietosuojapaketti. Pakettiin kuuluvat keväällä 2016 annetut yleinen tietosuoja-asetus sekä rikosasioiden tietosuojadirektiivi, joita aletaan soveltaa toukokuusta 2018 alkaen. Tarkoituksena on myös varmistaa, että perustuslain 10 §:n 1 momentin vaatimus säätää henkilötietojen suojasta lailla täyttyy asianmukaisesti Puolustusvoimien toiminnassa.

Esityksen mukaan uuteen lakiin koottaisiin Puolustusvoimien henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset puolustushallinnon toimivaltuuslaeista. Maanmittauslaitos yhtyy esityksen tavoitteissa mainittuun käsitykseen siitä, että esitys selkeyttää ja yhdenmukaistaa puolustushallinnon henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä. Samalla on kuitenkin turvattava korkea tietosuojan taso henkilötietojen käsittelyssä. Rekisteröidyn näkökulmasta on selkeää, että häntä koskevien henkilötietojen sääntely on löydettävissä keskitetysti yhdestä ajantasaisesta laista. Tämä toteuttaa osaltaan pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman tavoitetta sääntelyn sujuvoittamisesta.

Lain soveltamisala rajautuisi esityksen mukaan sen perusteella, mihin tarkoitukseen henkilötietoja käsitellään. Tässä kohdin on oleellista todeta, milloin sovelletaan tätä lakia ja milloin EU:n tietosuoja-asetusta ja ehdotettua yleistä tietosuoja-lakia. Esityksen mukaan, mikäli tiettyjen henkilötietojen käsittely olisi tarpeellista sekä Puolustusvoimista annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi että jonkin muun velvoitteen hoitamiseksi, sovellettaisiin käsittelyyn tätä lakia. Soveltamisalan on

oltava selkeä, jotta käytännössä henkilötietojen käsittelyä suoritettaessa, on selvää, mitä lakia sovelletaan. Maanmittauslaitoksen käsityksen mukaan soveltamisala on riittävän selkeästi muotoiltu.

1 luku: Yleiset säännökset

Kommentit lain soveltamisalasta ja suhteesta muuhun lainsäädäntöön

-

2 luku: Puolustusvoimien henkilörekisterit

8 ja 9 §: Aluevalvontaviranomaisia pyydetään esittämään näkemyksensä siitä, onko aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asiain rekisteriä koskevan sääntelyn siirtäminen aluevalvontalaista tähän lakiin perusteltua.

-

Kommentit 13 §:n 2 momentista ja 15 §:n 2 momentista: Säännöksissä sallittaisiin henkilötietojen käsittely kuuden kuukauden ajan sen selvittämiseksi, ovatko käsiteltävät tiedot merkityksellisiä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta.

-

Muut kommentit sotilastiedustelurekisterin ja turvallisuustietorekisterin tietosisällön sääntelystä

-

Muut kommentit 2 luvusta

Puolustusvoimissa ylläpidettävien henkilörekistereiden osalta on järkevää, että jatkossa säädetään tietoluokista, joihin kuuluvia henkilötietoja rekistereihin saa tallettaa sen sijaan, että säädettäisiin, mitä yksittäisiä henkilötietoja kuhinkin rekisteriin saa tallettaa. Kunkin tietoluokan tarkempi sisältö määräytyisi rekisterin käyttötarkoituksen ja tallettamiskynnyksen perusteella. Tässä yhteydessä on tärkeää huomioida, ettei rekistereiden käyttötarkoituksen kannalta tarpeettomia henkilötietoja talletettaisi rekistereihin.

3 luku: Henkilötietojen käsittely

Kommentit 17 §:stä: Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Lain kolmannen luvun 17 §:ssä säädettäisiin henkilötietojen käsittelystä muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen. Pykälän 1 momentti sisältäisi tyhjentävän luettelon niistä käyttötarkoituksista, joissa henkilötietoja voisi käyttötarkoitussidonnaisuuden estämättä käsitellä. Ratkaisu on lakiteknisesti toimiva ja selkeyttää myös soveltamistilanteita, joissa on ratkaistavana käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteesta poikkeaminen. Pykälän 1 momentin 9 kohta tietojen käyttämisestä myöhemmin virka-avun antamiseksi on myös oikeansuuntainen.

Kommentit 18 §:stä: Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

-

Muut kommentit 3 luvusta

-

4 luku: Henkilötietojen luovuttaminen ja tiedonsaantioikeudet

Yleiset kommentit henkilötietojen luovuttamista ja tiedonsaantia koskevan sääntelyn rakenteesta

-

Kommentit 26 ja 27 §:stä: Henkilötietojen luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

-

Muut kommentit 4 luvusta

Esityksen 4 luvussa säädettäisiin henkilötietojen luovuttamisesta ja tiedonsaantioikeudesta. Esityksen 24 §:ään koottaisiin ne tiedon vastaanottajat ja käyttötarkoitukset, joihin henkilötietoja saisi luovuttaa teknisen käyttöoikeuden avulla. Esityksessä käytetään termiä ”tekninen käyttöyhteys”. Tämän termin osalta kannattaa vielä selvittää, voisiko myös rajapintojen kautta toteutettava katselu-yhteys olla mahdollinen tai vastaavien teknologioiden hyödyntäminen. Ylipäätänsä lakitekstissä ei ole järkevää säännellä kovin yksityiskohtaisesti yksittäisen toiminnon teknistä toteuttamismallia, koska teknologiat kehittyvät nopeasti myös tulevaisuudessa.

5 luku: Henkilötietojen poistaminen Puolustusvoimien henkilökistereistä

Kommentit 5 luvusta

-

Liitelait

Kommentit puolustusvoimista annetun lain tiedonsaantia koskevasta 17 §:stä

-

Muut kommentit liitelaista

-

Hallituksen esityksen perustelut

Kommentit yleisperusteluihin

Hallituksen esityksen osalta Maanmittauslaitos kommentoi vielä yleisesti, että esitys on sekä yleisperustelujen että yksityiskohtaisten perustelujen osalta hyvin laadittu ja sisällöltään kannatettava. Henkilötietojen suojaan liittyviä kysymyksiä on pohdittu riittävän laajasti. Kannatettava tavoite on myös viranomaisten väli-sen tiedonvaihdon helpottaminen.

Kommentit yksityiskohtaisiin perusteluihin

-

Nurmikari Jussi

Maanmittauslaitos - Ylijohtaja Petri Korpinen, Maanmittauslaitos